

Haastattelu: Katri Isotalo
Kuvat: Antero Aaltonen

SUHTEELLISUUS ON TÄRKEINTÄ,

En ole koskaan suunnistanut kilpaa, suvussani ei ole ketään muita maanmittareita enkä ole maalta kotoisin, aloittaa kolmikymppinen Pekka Sarkola kysyttäessä tiesikö hän jo pikkupoikana haluavansa paikkatietoin-sinööriksi. No, iltarasteilla on sentään tullut käytyä.

Miten espoolaispoika, joka ei koskaan ollut osallistunut maanmittaustoimitukseen, innostui pyrkimään Teknillisen korkeakoulun maanmittausosastolle?

– TKK oli itsestään selvä valinta, ja uskoin, että kun sisälle pääsee, voi sitten miettiä mihin haluaa erikoistua. Vaihtoehtoina pohdin muistaakseni raksaa, konnaa ja maanmittausta.

Paikkatietojen pariin vei tietotekniikka. Ohjelmistot ja tietokoneet kiinnostivat. Oli hieno nähdä karttaa tietokoneen ruudulla. Vielä hienompaa oli miettiä, miten se oli tehty. Työelämä opintojen ohessa tosin opetti, ettei asioita käytännössä tehtykään aivan niin kuin koulussa oli opetettu.

– Paikkatiedot on edelleenkin kerätty niin, että ne näyttävät kauniilta kartalla. Tiedoista puuttuu spatiaalinen mallinnus kokonaan. Pelkkä digitaalinen karttahan ei ole mitään paikkatietoa, kartta on vain paikkatiedon visualisointia, Pekka puuskahtaa.

Verkko mullisti alan

Tällä hetkellä Pekka Sarkola vetää toimitusjohtajana Novo Meridiania, yhtä Novo-konsernin paikkatietoyhtiöistä. Ura on edennyt diplomityön tekijästä toimitusjohtajaksi aikamoista vauhtia, sillä diplomityön Pekka aloitti – ja tosin myös lopetti -- vasta vuonna 1998. Toimitusjohtaja hänestä tuli keväällä 2002, kun Meridianin perustaja ja pitkäaikainen toimitusjohtaja **Ilkka Kukkonen** siirtyi emoyhtiön palvelukseen.

Taustalla oli kuitenkin vuosia työtä karttojen ja paikkatietojen parissa.

– Olen kyllä kuullut yhdestä maanmittarista, joka väittää, ettei ole ollut päivätkään Maanmittauslaitoksessa töissä. Mutta kaikkien muiden tapaan, sieltä minäkin aloitin, Pekka naurahtaa.

Työelämän aloituksen aikoihin maa-

”Kartat näyttivät niin hienoilta tietokoneella”, perustelee Pekka Sarkola alan valintaansa.

Paikkatietoyhtiön toimitusjohtajaksi edennyt maanmittari nimeää Internetin alaa eniten mullistaneeksi ilmiöksi ja pohtii, että asioiden suhteet saattavat sittenkin olla tärkeämpiä kuin tarkat mitat.

ilmaa sävähdytti sähköposti. Tietoverkkoa Pekka pitääkin alaa eniten mullistaneena keksintönä. Isojen tiedostojen siirto tuli mahdolliseksi miltei reaaliajassa. Paikkatietoaineistot kulkevat nyt Espoosta Berliiniin helpommin kuin aiemmin yhden organisaation sisällä.

Verkon mahdollisuudet innoittivat mittalaitoksen nuoret teekkarit ideoimaan koko Suomen kartat verkkoon.

– Ajatus syntyi muistaakseni 1995, kun keksimme, että ArcInfo-ohjelmistolla pystyi tekemään aineistokyselyn verkon kautta. Aluksi näin tehtiin indeksikarttoja. Ideana meillä oli tehdä karttojen selailupalvelu, jossa yksi peruskarttalehti (5 000 × 5 000 pikseliä) olisi jaettu pienempiin osiin (esim. 300 × 300 pikseliä). Tätä aineistoa olisi sitten voinut selaillla. Se olisi ollut helppo toteuttaa eikä olisi vaatinut paljonkaan koodausta. Lupa ja rahat saatiinkin Maanmittauslaitoksen johdolta.

Maanmittauslaitoksen Paikkatietokeskuksessa koottiin tuolloin Paikkatietojen yhteiskäyttöön liittyvää www-tilauspalvelua. Karttojen selailupalvelun ideointiin tuli pian mukaan paikkatietokeskuksessa työskennellyt **Ville Saari**, jonka aitokoodarimaiset työajat moni virkamies muistaa vieläkin. Iltapäivän kokouksen ideat oli toteutettu seuraavaan aa-

muun mennessä, eikä mikään idea ollut mahdollon muuttaa koodiksi. Karttalehtien kanssa vekslaamisesta luovuttiin, ja verkkoon saatiin saumaton koko Suomen kartta-aineisto, joka herätti kiinnostusta eri puolilla maailmaa.

– Yhteistyö toimi hämmästyttävän hyvin yli organisaatorajojen, kiittelee tuolloin Maanmittauslaitoksen maastotietokeskuksessa työskennellyt Pekka.

Karttapaikka oli teknologinen menestys

Kansalaisen karttapaikka avattiin syksyllä 1996 ja ammattilaisversio tammikuussa 1997. Kyseessä oli ensimmäinen kansallisen karttalaitoksen tarjoama karttapaalvelu netissä. Se herätti myös pohtimaan viranomaisroolin ulottuvuuksia. Pekka jatkoi Maanmittauslaitoksen Internet-aineiston käytön pohdintaa diplomityössään.

– Teknologisesti Karttapaikka oli menestys, samoin ideologisesti, jos niin voi sanoa. Kaupallinen osaaminen meiltä kuitenkin puuttui.

– Kyllä me laskutustakin mietittiin, mutta silloin ei ollut edes infrastruktuuria verkon kautta maksamiseen, saati sitten valtion Internet-maksupolitiikkaa. Kaiken kaikkiaan, koko yhteiskunnassa

pohtii tuore toimitusjohtaja

ei ollut senkään vertaan käsitystä Internet-liiketoiminnan malleista kuin nyt alkaa olla.

Paikkatieto on pysynyt outona sanana monelle, vaikka kartta tietokoneen ruudulla on nykynuorille yhtä luonnollista kuin maitokahvin juominen.

Tietotekniikka-alalla paikkatiedoista innostuttiin heti niin sanotun Internet-huuman jälkeen. Sijaintiin perustuvan tiedon mahdollisuuksista kohuttiin niin tele-alalla kuin rahoitusyhtiöissäkin. Kuinka hienoa olisi tarjota kuluttajalle yksilöityjä palveluita sen mukaan, missä kuluttaja kulloinkin liikuskelee! Sijaintitieto saataisiin kännykästä, ja paikkatietoaineistot kulkisivat salamannopeasti uusilla nopeilla kaistoilla. GIS, Geographic Information Systems -termistä tuli LBS eli Location Based Systems.

– Ei siitä kultakaivosta ainakaan vielä tullut, mutta aika näyttää, koska ja miten paikkatieto tulee jokapäiväiseksi työkaluksi. Maailmalle ei ehkä synny erillistä paikkatietomarkkinaa, vaan paikkatiedot siirtyvät joustavasti osaksi muita tieto-

**”Toimitusjohtajalla
on oltava
tyhjää kalenterissa.”**

Alaiset luonnehtivat Pekka Sarkolaa innostavaksi ja reiluksi esimieheksi.

järjestelmiä, esim. toiminnanohjausjärjestelmiä. Yritykset ja julkishallinnon organisaatiot ovatkin ne, jotka ottavat paikkatietoteknologian ensimmäisenä käyttöön. Vasta sitten tulee kuluttajien vuoro.

Innostava älykkö

Kaupallinen maailma on tullut siis Pekalle tutuksi. Ehtiikö toimitusjohtajan työssä vielä mukaan teknologian saloihin?

– Kyllä ehtii. Meillä on paljon erilaisia asiakkaita, joiden kanssa olemme saaneet tehdä hienoja juttuja. Esimerkiksi Tiehallinto, Tilastokeskus ja Merenkululaitos vaativat hyvin erilaista osaamista. Asiakkaamme ovat osaavia ja vaativia, ja haluan edelleenkin olla tekemisissä heidän kanssaan. Varsinaisiin projekteihin en kuitenkaan enää osallistu, Pekka selvittää toimitusjohtajan rooliaan. Hän myös korostaa, että toimitusjohtajalla on oltava paljon tyhjää kalenterissa, jotta voi olla jatkuvassa valmiudessa.

– En kuitenkaan voisi kuvitella itseäni muun kuin teknisen organisaation johtajana.

Millaisena alaiset näkevät uuden toimitusjohtajansa? Innostuvana, innostavana ja innovatiivisena. Rentona älykkönä. Perinteisenä. Hauskana, positiivisena tyyppinä. Reiluna ja tehokkaana, ratkaisuhakuisena.

– Kasvanut huimaa vauhtia nörtistä toimitusjohtajaksi, kehuvat työtoverit.

Miksi taistella luonnonvoimia vastaan?

Espoon Olarissa sijaitsevassa Novo Meridianissa työskentelee noin 40 paikkatieto-osaajaa. Insinöörejäkö? Ei niinkään. Ainakin puolet projektien vetäjistä on maantieteilijöitä.

Maanmittarinkin maailmankuva on tässä ympäristössä muuttunut, jos ei suorastaan pehmennyt.

– Maanmittarille tärkeintä ovat eksaktit mitat ja pyrkimys absoluuttiseen tarkkuuteen. Maantieteilijät sen sijaan osaavat nähdä asioiden suhteet ja tarkoituksenmukaisuuden. Eihän esimerkiksi rantaviivaa saada koskaan mitattua tarkasti. Kannattaako siis luonnonvoimia vastaan taistella? Maailma ei tule koskaan valmiiksi, joten pitäisi päästä pois projektiajattelusta, jossa asiat tehdään lopulliseen muotoon ja sitten unohdetaan. Kertaluontoisten projektien sijaan pitäisi puhua jatkuvista prosesseista. Emmehän voi tarkalleen tietää, millaisia ovat paikkatietotuotteet tai niiden käyttökohteet kahden vuoden päästä.

– Hienointa minusta onkin suunnitella, mitä tehdään puolen vuoden kuluessa, Pekka toteaa.

NOVO MERIDIAN OY

Novo-konserniin kuuluva Novo Meridian Oy on yksi Suomen johtavia paikkatietojärjestelmien toimittajia. Se edustaa Suomessa ja Baltiassa kansainvälisten paikkatieto- ja kuvankäsittelyohjelmistotalojen ESRI:n ja ERDASin tuotteita. Näiden lisäksi kehitetään omia tuotteita ja palveluita. Asiakkaisiin kuuluu mm. tietoliikennealan, kuljetuksen, logistiikan ja kaupan yrityksiä, turva-

pelastus- ja puolustusala, metsäalan organisaatioita, konsulttiyhtiöitä sekä valtion laitoksia.

Novo-konserni on yksi Pohjoismaiden suurimpia tietotekniikan palveluyhtiöitä. Tänä vuonna 30 vuotta täyttävä Novo tarjoaa tietotekniikan ohjelmistopalveluita, käyttö- ja verkkopalveluita sekä tuotepalveluita. Yhtiön liikevaihto on noin 300 miljoonaa euroa ja henkilömäärä noin 2 400.